

Viktor Pelevin

A stylized illustration of a skull, rendered in a sketchy, textured style with green, yellow, and red tones. The skull is positioned centrally, with its mouth open, showing teeth. It is surrounded by several bright red flowers with dark centers. The entire composition is enclosed within a red heart-shaped border. The background is a textured yellow paper.

SNUFF

UTØPIE

Viktor Pelevin

SNUFF

Utøpie

DOKOŘÁN

Viktor Pelevin:

SNUFF

Utopie

Russian text copyright © by Victor Pelevin, 2011

Czech publishing rights are acquired via

FTM Agency, Ltd., Russia, 2016

Translation © Libor Dvořák, 2016

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být rozmnožována a rozšiřována jakýmkoli způsobem bez předchozího písemného svolení nakladatele.

Druhé vydání v českém jazyce (první elektronické).

Z ruského originálu *S.N.U.F.F. Utopia* přeložil Libor Dvořák.

Odpovědná redaktorka Klára Soukupová.

Obálka, grafická úprava, sazba a konverze

do elektronické verze Michal Puhač.

Vydalo v roce 2016 nakladatelství Dokořán, s. r. o.,

Holečkova 9, Praha 5,

dokoran@dokoran.cz, www.dokoran.cz.

ISBN 978-80-7363-793-4 (pdf)

ISBN 978-80-7363-794-1 (epub)

ISBN 978-80-7363-795-8 (mobi)

(pdf – 853. publikace, 232. elektronická;

epub – 854. publikace, 233. elektronická;

mobi – 855. publikace, 234. elektronická)

*Jour après jour les amours mortes
n'en finissent pas de mourir**

Serge Gainsbourg

---

* Den za dnem mé mrtvé lásky / nepřestávají umírat.

Část první

DAMSEL IN DISTRESS*

---

* Dáma v nesnázích.

Existují aktivity, které jsou v okamžicích duchovní nepohody vyloženě spásné. Zmatený rozum najednou chápe, co a v jaké posloupnosti konat, a na nějaký čas dosáhne pokoje. Sem patří kupříkladu vykládání pasiánsu, přistřihávání bradky a kníru či tibetské meditativní vyšívání. Do stejné kategorie zahrnuji i dnes již téměř zapomenuté umění sepisovat knihy.

Cítím se velmi zvláště.

Kdyby mi někdo řekl, že budu jako poslední someliér sedět před manitou a navlékat pečlivě přitesané kostičky slov jednu na druhou, plivl bych mu do tváře. Samozřejmě toliko v přeneseném slova smyslu. Přece jen jsem se stále ještě Orkem nestal, ačkoli tohle plémě znám líp, než bych si sám přál. Tyto malé paměti jsem ovšem rozhodně nepsal pro lidi. Udělal jsem to pro Manitoua, před nímž už brzy stanu – samozřejmě pokud se mu vůbec zachce mě vidět (může být třeba zrovna příliš zaneprázdněný, a to se se mnou na podobné setkání určitě vypraví spousta dalších lidí).

Kněží říkají, že jakékoli poselství, adresované Singulárovi, musí podrobně vyložit veškeré okolnosti dané věci. Zlí jazykové přitom tvrdí, že důvod spočívá v délce: čím delší je poselství, tím dražší je jeho deklamace v chrámu. Když už ale mám vylíčit tenhle příběh před tváří věčnosti, učiním tak dopodrobna a vysvětlím i to, co třeba znáte a ovládáte i beztak. Jelikož ze světa, na jaký jsme zvyklí, nemusí nakonec zůstat nic kromě těchto textových skic.

Když jsem své poznámky začínal psát, ještě jsem nevěděl, jak celý příběh skončí, a události jsou proto většinou vylíčeny tak, jak jsem je prožíval a chápal v okamžiku, kdy se odehrávaly –

proto mé vyprávění tak často přechází do času přítomného. To všechno by se samozřejmě dalo opravit při redakci, ale já mám pocit, že takto má zpráva působí autentičtější: jako by byl ten příběh vůlí mnoha osudů zaznamenán na chrámový celuloid.

Jednajícími postavami budou mladý Ork Grym a jeho přítelkyně Chloe. Okolnosti se přitom poskládaly tak, že jsem je po dlouhý čas pozoroval ze vzduchu a prakticky všechny jejich dialogy zaznamenal distančními mikrofony své Hannelore. Proto mám i možnost celý příběh vyprávět tak, jak ho viděl Grym, což můj úkol činí daleko zajímavějším, ale přitom to nikterak není na překážku hodnověrnosti mého líčení.

Tento pokus vnímat svět očima mladého Orka se leckomu může zdát nepřesvědčivý, zejména v té části, kde popisuju jeho pocity a myšlenky. Jistě – snaha civilizovaného člověka ponořit se do nejasných prožitků orkské duše může vypadat podezřele a falešně. Já se ale přece nesnažím vykreslit vnitřní portrét Orka ve vší jeho úplnosti.

Starověký básník prohlásil, že jakékoli líčení se podobá tkatině napjaté přes ostří přesných prozření. A pokud jsou má prozření stran orkské duše přesná – a vězte, že přesná jsou – není to moje zásluha. Není to dokonce ani zásluha našich someliérů, kteří po staletí vytvářeli takzvanou „orksskou kulturu“, a to tak, aby byl její duchovní obzor dokonale průhledný pro účely patričního dohledu a kontroly.

Vše je mnohem jednodušší. Jde o to, že převážnou část práce na těchto zápiscích jsem vykonal v době, kdy se Grym vůlí osudu stal mým sousedem, a já se ho mohl jednoduše zeptat na cokoli, co mě zajímalo. Takže když píšu „Grym si pomyslel...“ nebo „Grym se rozhodl...“, nejsou to mé dohady, ale jen mírně upravený obsah jeho vlastního vyprávění.

Samozřejmě je velice těžké pokusit se vidět svět, který odmalíčka známe, orkskýma očima a předvést, jak mladý divoch, který o dějinách a fungování vesmíru nemá nejmenší představu, postupně srůstá s civilizací, uvyká jejím „zázrakům“ a kultuře (ostatně s radostí bych do uvozovek uzavřel i druhé slovo). Ještě

složitější však je pokusit se uvidět cizíma očima sebe sama – a mně nezbude než být hrdinou těchto pamětí dvakrát: jako vypravěč i jako jednající postava.

Ústřední místo v tomto smutném příběhu lásky ovšem nepatří mně ani Orkům, ale té, jejíž jméno si dodnes vybavím jedině se slzami v očích. Ale nic, možná že po nějakých deseti dvaceti stranách budu už mít dost sil i odvahy.

Pár slov o mně. Jmenuji se Damian-Landulf Damilola Karpov. Nemám dost manitou na genealogii tohoto jména a vím jen tolik, že část těchto slov má blízko k církevní angličtině, část pochází z hornoruštiny a další část vyvěrá ze zapomenutých starobylých jazyků, jimiž na moderní Sibiři už dávno nikdo nemluví. Mí přátelé mi říkají prostě Damilola.

Mám-li hovořit o své kulturní a nábožensko-politické sebeidentifikaci (což je přirozeně věc velice relativní, ale musíte přece vědět, čím hlas k vám doléhá z hlubin staletí), jsem postkřesťanský bezvěrec-existencialista, liberativní konzervál, zamilovaný sluha Manitouův... anebo prostě svobodný neangažovaný člověk, zvyklý o všem na tomto světě přemýšlet vlastní hlavou.

Mám-li mluvit o své práci, pak jsem tvůrcem reality.

V žádném případě mě nemůžete mít za blázna, který se považuje za božstvo, rovnající se Manitouovi. Naopak – práci, za niž jsem tak bídne placen, sám hodnotím zcela střízlivě.

Jakákoli realita je jen suma informačních technologií. To platí jak pro hvězdu, zaznamenanou mozkiem na základě impulzů očního nervu, tak pro orkskou revoluci, o níž informují televizní zprávy. Já jsem tím pádem zároveň oko, nerv i virus. Jakož i prostředek dopravy oka k cíli, a to (přecházím do hebkého šepotu) se dvěma rychlopalnými děly po obou bocích.

Oficiálně se mému pracovnímu zařazení říká „kameraman live news“, i když pokud bychom věci chtěli nazývat pravými jmény, poctivější by bylo nahradit církevněanglické „live“ slovem „dead“.

Inu, co dělat – každá doba si vymýšlí své vlastní eufemismy. Kdysi dávno se komnatě štěstí říkalo kakáč, pak hajzlík, pak

záchod, pak toaleta a kdovíjak ještě... a každé z těchto slov postupně natolik pročpělo pachy tohoto místa, že bylo třeba je nahradit. A stejné je to třeba i s nuceným odchodem ze života, protože ať ho pojmenujeme jakkoli, podstata věci vyžaduje častou rotaci vinět a cejchů.

Proto jsem vděčný za termíny „kameraman“ a „videokreativec“, ale v hloubi duše si samozřejmě velmi dobře uvědomuju, čím se to zabývám. V hloubi duše to velmi dobře chápeme všichni, protože právě tam, v temnotách těsně před věčností, se rodí světlo našeho rozumu, který podstatu vidí i skrz chuchvalce jakýchkoli slov.

Má profese má dva základní, od sebe neoddělitelné aspekty.

Jsem videokreativec. Mé studio se jmenuje *DK V-Arts & All* a jeho malé nenápadné logo v pravém dolním rohu záběru se dá zahlédnout jen při výrazném zvětšení.

Vedle toho jsem taky bojový pilot CINEWS Inc. – korporace, která natáčí zprávy a snuffy.

Je to struktura na státu naprosto nezávislá, což Orkové poměrně těžko chápou, a podezírají nás, že jim lžeme. Oni mají pocit, že jakákoli společnost může být uspořádána výhradně podle stejného schématu jako ta jejich, akorát je cyničtější a podlejší. Ostatně proto jsou to taky Orkové.

Stát je v našem případě úřad, který z peněz daňových poplatníků látá díry. Na preziktátora si tudíž neplivne jedině ten, komu je zatěžko to udělat, a rok od roku je stále obtížnější najít někoho, kdo by se o tuhle funkci ucházel – státní úředníky je dnes třeba dokonce i ukrývat.

Pod krkem pak všechny drží Zálaha Manitouova, jejíž příslušníci nemají zrovna rádi, když se o nich dlouze mluví, a dokonce si vymysleli zvláštní zákon o *hate speech* neboli nenávistných výrocích. Když se to vezme kolem a kolem, vztahuje se to prakticky na každou sebemenší zmínku o nich. Proto taky CINEWS na stát zvysoka kašle, ale jen sotva by se pouštělo do křížku se Zálahou. Totéž platí i o Domě Manitouově, na který podle zákona nesmí dohlížet nikdo, a autoritou je pro něj jedině pravda

(takže se nedoporučuje se po ní nějak intenzivněji pít – lecdo by si to mohl špatně vyložit).

Kreativec jsem docela obstojný, ale takových je poměrně dost.

Zato pilot jsem špičkový, ba nejlepší a to vědí úplně všichni. Právě já jsem vždy dostával nejsložitější a nejchoulostivější úkoly a nikdy jsem nezklamal CINEWS Inc. ani Dům Manitouův.

V životě mám opravdu rád jen dvě věci – svou kameru a svou suru.

Tentokrát bych rád mluvil o kameře.

Má kamera Hennelore-25 s dokonalým optickým maskováním je mým osobním vlastnictvím, což mi umožňuje uzavírat smlouvy za podmínek mnohem výhodnějších, než uzavírají ti, kteří takto vybaveni nejsou.

Kdesi jsem se dočetl že „Hennelore“ byl volací znak antickeho esa Joschky Rudela ze strany Zelených SS, nositele vyznamenání Červeného kříže s korunkami a konopnými listy za hrdinské skutky na africké frontě. Mohu se ale mýlit, protože historický aspekt mě prakticky nezajímá. Já osobně tenhle název vnímám jako jméno laskavého a chytrého morčete.

Je to jakési torpédo rybovitého tvaru s optikou na špičce a několika kormidly a stabilizátory, trčícími do různých stran. Jsou tací, co Hennelore srovnávají se starověkými aerodynamickými závodními motocykly. Díky maskovacím manitou, jimiž je Hennelore pokryta, má její povrch matně černou barvu. Když se postaví do svislé podoby, je tak o dvě hlavy větší než já.

Hennelore je schopna pohybovat se vzduchem neuvěřitelně mrštně a obratně. Dokáže dlouze kroužit kolem cíle a hledat nejvhodnější úhel pro útok či záběr. Činí tak naprosto tiše, takže ji zaslechnete, až když je těsně u vás. Když je aktivované maskování, prakticky nemáte šanci ji zahlédnout. Její mikrofony dokážou vyhledat a zaznamenat rozmluvu za zavřenými dveřmi a její hyperoptika odhalí lidské siluety i přes zeď. Ideální je pro účely sledování, útoky v malých výškách a samozřejmě natáčení.

Hennelore přitom není výkřik poslední módy na trhu – mnozí soudí, že Sky Pravda ji ve většině parametrů předčí, zejména v oblasti infračerveného porna. Sky Pravda má rozhodně mnohem lepší optické maskování, totiž systém „split time“, pracující s křemíkovými vlnovody. Odhalit ji ve vzduchu je nemožné. To moje Hennelore si vystačí s klasickými metamateriály, takže pokud jde o živé cíle, nedoporučuje se přilétat k nim příliš blízko. A vždy je lepší přibližovat se po slunci.

Má Hennelore je ale zaprvé daleko lépe vyzbrojena. Zadruhé její tuning činí případné srovnání se sériovými modely zcela nesmyslným. A zatřetí jsem se s ní sžil jako s vlastním tělem a přesedlat na jinou kameru by pro mě bylo kromobyčejně obtížné.

Když o sobě mluvím jako o „bojovém letci“, tak to přirozeně neznamená, že s tím svým tlustým břichem opravdu létám po nebi jako naši chlupatí předci ve svých petrolejových gondolách. Jako všichni skuteční profesionálové naší doby samozřejmě pracuji z domova.

Sedím vedle kontrolního manitou, nohy mám v kolenou ohnuté a hrudí i břichem spočívám v závěji měkkých polštářů – v podobné poloze se jezdí na závodních motorkách. Pod sebou mám zcela pravé orkské knížecí sedlo, které jsem si za šílené peníze koupil u starožitníka. Je zčernalé stářím, se sotva znatelným drahocenným vyšíváním, a také dost tuhé, což je vhodné jako prevence proti prostatě a hemeroidům.

Na nose mám lehké brýle se stereoskopickými manitou, jimiž vidím prostor kolem Hennelore stejně, jako kdybych otáčel hlavou a na čele měl kameru. Na kontrolním manitou visí starobylá rytina „Čtyři jezdcí Apokalypsy“. Jednoho z nich someliér na mou prosbu vymazal, aby se mé domácí pracoviště stalo jakýsi přirozeným pokračováním této metafory. Někdy je to dost inspirující.

Pilotáž je velice složité umění, které se hodně podobá jízdě na koni: v rukou třímám prohnuté rukojeti a pod chodidly cítím stříbrné orkské třmeny, které jsem si koupil společně se sedlem

a připojil ke kontrolnímu manitou. Složitými, téměř tanečními pohyby nohou Hannelore řídím. Tlačítka na rukojetích se ovládají bojové a natáčecí systémy kamery – je jich velice mnoho, ale já si jejich funkce bezpečně pamatuju. Když má kamera letí, mám pocit, jako bych letěl já sám, přičemž svou polohu v prostoru koriguju lehounkými záchvěvy rukou i nohou. Přetížení vůbec necítím – když začíná být nebezpečné pro kameru, realita v mých brýlích rudne, ale to je všechno.

Zajímavé je, že méně zkušený letec riskuje případné rozbití kamery mnohem méně než já, protože trvale funguje zabudovaný režim „blbuvzdornosti“. Ten já ovšem občas vypínám, zejména když chci získat nějaký obzvlášť efektní záběr nebo se hodlám dostat co nejniž nad terén. Když se rozbije kamera, já sám to samozřejmě přežiju. Bude mě to ale stát tolik manitou, že by snad bylo opravdu lepší rovnou zemřít. Proto pro sebe opravdu letím já sám a tato iluze se pro mě rovná té nejpravější realitě.

Už jsem se zmínil, že pro korporaci plním ty nejsložitější a nejchoulostivější úkoly. Zahajuju například každou další válku proti Orkům.

O těch bych samozřejmě měl mluvit hned na začátku, protože jinak nepochopíte, kde se to slovo vzalo.

Proč se jim tedy říká zrovna takto? Jádro pudla rozhodně nespočívá v tom, že bychom jimi pohrdali a považovali je za rasově méněcenné, takové předsudky v naší společnosti neobjevíte. Jsou to stejní lidé jako my, zejména v čistě fyzickém slova smyslu. Zvuková totožnost se starobylým slovem „ork“ je tu čistě náhodná – i když, poznamenávám polohlasně, náhody se nedějí.

Jde o jev jejich oficiálního jazyka, který se jmenuje hornostředosibiřština.

Existuje jedna taková věda – lingvistická archeologie, o níž jsem se trochu zajímal, když jsem studoval orkská přísloví a úsloví. Díky tomu si dodnes pamatuju spoustu zajímavých fakt.

Před rozpadem Ameriky a Číny žádná hornostředosibiřština jednoduše neexistovala. Tu si vymyslela rozvědka narkostátu

Actlan – když už bylo jasné, že čínská ekokrálovství, bojující všechna se všemi za Velkou zdí, rozhodně nezasáhnou, pokud se actlanští nagualové pokusí Sibiřskou republiku zardousit. Actlan se přitom vydal tradiční cestou: rozhodl se rozvrátit Sibiř na několik bantustanů a každý z nich donutil mluvit vlastním nářečím.

Byla to doba všeobecného úpadku a degenerace, a tak si hornostředosibiřštinu vymýšleli zhulení podvodníci, kteří přitáhli odkudsi z černomořského pobřeží a kteří, jak se to tenkrát v Actlanu nosilo, byli placeni v drogových naturáliích. Ti vyznávali kult Druhého Mašiacha a na jeho památku upekli tu hornostředosibiřštinu na základě ukrajinštiny, protkané jidišismy, jenže neznámo proč (zřejmě pod vlivem těch specifických naturálií) ji obtěžkali velmi složitou gramatikou, bludným tvrdým znakem a sedmi minulými časy. A když vymýšleli fonetický systém, dodali ještě „úkání“ – nic lepšího už je zřejmě nenapadlo.

A tak všichni úkají možná tři sta, ale možná taky pět set let. Už dávno tu není ani Actlan, ani Sibiřská republika, zato jazyk zůstal. V běžném životě se mluví hornorusky, ale státním a úředním jazykem je dál hornostředosibiřština. Ostře to sleduje jejich vlastní Department kulturní expanze, no a nás to samozřejmě taky zajímá. Sledovat ale něco takového přísně vzato není nutné, protože je z toho živa celá orkská byrokracie, která by kvůli tomu dokázala odpůrcům hrdlo prokousnout.

Orkský byrokrat se tenhle jazyk nejdřív deset let učí, ale když se ho naučí, je pán světa. Každé lejtro se totiž nejdřív musí přeložit do hornostředosibiřštiny, pak vše zadministrovat, dostat od panstva hornostředosibiřské svolení – a teprve pak to znovu přeložit do srozumitelné podoby prosebníkovi. Když je pak v takovémto dokumentu jedna jediná chyba, může být prohlášen za neplatný. Proto všechny orkské instance a překladatelské spolky – a že je jich tam víc než vepřínů – utěšeně prosperují a kynou.

Do běžné mluvy hornostředosibiřština téměř nepronikla. Jedinou výjimkou je název jejich země. Ten zní Urkajinský urkaganát neboli Urkajina a sami sobě říkají Urkové (z čehož

vzniká dojem, že označení vzniklo podle prastarého slovan-
ského kmenu „Ukrů“, ale jsou tu i jiné filologické hypotézy).
V běžné řeči je slovo „Urk“ neoblíbené, protože patří do sféry
pateticky vznešeného stylu a je považováno za staromódně
komisní. Právě z něj ale povstal církevněanglický název země
Orkland a z něj i pojmenování národa – Orkové.

Orkové, zejména ti městští, kteří každým pórem svého těla
vstřebávají naši kulturu a ve všem se orientují na nás, se už něko-
lik staletí po církevněanglickém způsobu označují za Orky – jako
by chtěli akcentovaně „ókat“. Je to pro ně způsob, jak vyjádřit
svůj protest proti autoritářské despotii a zdůraznit svou civili-
zační volbu. Našemu filmovému průmyslu takovýto přístup na-
prsto vyhovuje. Právě proto pojem Ork Urka skoro vytlačil,
a dokonce i naše zpravodajské televize začínají o Urcích mluvit
jedině tehdy, když mračna dějin opět houstnou a já dostávám
povel „připravit ke startu“.

Když mluvím o povelu ke startu, samozřejmě to neznamená,
že je mi svěřen první bojový výpad. S tím si poradí každý bažant.
Mně je ovšem svěřeno natáčení pro chrámový celuloid s těsně
předválečnými zprávami – a každý, kdo má ponětí o informač-
ním byznysu, jistě chápe, jak zodpovědná je to práce.

Ve skutečnosti na každé válce pracuje obrovská spousta lidí,
ale jejich úsilí není prostým okem viditelné. Války obvykle za-
čínají tehdy, když orkská státní moc začíná příliš krutě (a jinak
to neumí) potlačovat další revoluční vzmach. Další revoluční
vzmach se přitom dostavuje (tak to prostě je), když je nejvyšší
čas natáčet novou sérii snuffů. Přibližně jednou za rok, občas
o něco méně často. Plno lidí nechápe, jak je možné, že orkské
vzpoury začínají přesně ve chvíli, kdy je to potřeba. Já sám si
toho moc nevšímám, ale mechanismus je mi jasný.

V orkských vesnicích dodnes nikdo nemá ponětí, jak funguje ta-
ková mikrovlnná trouba: jak je možné, že po plamenu či žáru ani
památky, hamburgeru se nikdo a nic ani nedotkne – a přesto má
stále vyšší teplotu? Je to jednoduché, stačí vytvořit elektromagne-
tické pole, v kterém se částice hamburgeru dají do bouřlivého po-

hybu. Orkské revoluce se pečou úplně stejně jako hamburgery, jediná snad s tou výjimkou, že částice sraček v lebkách Orků neuvádí do pohybu pole elektromagnetické, ale informační.

Ani tam nemusíte posílat emisary, stačí, aby nějaká globální metafora (a globální jsou veškeré naše metafory) hrdému orkskému venkovu vnukla myšlenku, že pokud se v něm probudí touha po svobodě, určitě mu někdo přijde na pomoc. A touha po svobodě se v tom orkském venkově probudí zaručeně už u vědomí zisku – protože ústřední moc bude místním starostům platit stále víc, aby se ta touha pokud možno neprobudila v plné míře, takže nezkratná vůle ke svobodě a štěstí už nebude k zastavení. Přičemž my za to neutratíme ani jediný manitou, i když bychom jich pro ně mohli vytisknout nepočítaně. My jen budeme celý ten proces se zájmem sledovat. A až dosáhne žádoucího stupně, začneme bombardovat. Samozřejmě nikoli venkov, ale cíle, které potřebujeme pro účely natáčení.

Já osobně na tom neshledávám nic odsouzeníhodného. Naše informační zdroje nelžou. Orkům skutečně vládne mimořádná sebranka, která si bombardování zaslouží kdykoli, a pokud snad jejich režim není zlem v krystalické podobě, pak jediná z toho důvodu, že je silně nahlodán degenerativním marasmem.

Omlouvat se přísně vzato nemáme komu. Sudte si nás, jak chcete a za co chcete, ale my jsme bohužel to nejlepší, nač se v tomto světě dá narazit. A nemyslíme si to jen my, ale i sami Orkové.

Informační podporou revolučního hnutí v Orklandu se zabývají someliéři z jiné instituce, kdežto já odpovídám výhradně za videodokumentaci, což je daleko podstatnější jak z uměleckého, tak i z náboženského úhlu pohledu. Obzvláště v samém začátku války, kdy už planetu oběhla první vlna titulků typu „SVĚT ORKY VARUJE“, ale normální odezva se ještě nedostavila.

Posledních několik válek byl mým partákem Bernard-Henri Montaigne Montesquieu; tohle jméno zřejmě znáte. Ba co víc, Bernard-Henri byl můj bezprostřední soused (ostatně fámy o jeho sklonu k životu v přepychu značně přehánějí). Přátelé se z nás

nestali, protože některé jeho spády jsem vyloženě neschvaloval, ale znali jsme se dobře a co do profesionality jsme tvořili dobrý a spolehlivý tým: já byl řízený kameraman, kdežto on pozorovatel-naváděč.

On sám měl tendenci mluvit o sobě jako o filozofovi – a tak ho také představovali ve zprávách. Ve výplatní listině, která je vedena v církevní angličtině, je jeho funkce pojmenována jednoznačně: *crack discourse-monger first grade*, což znamená „úderný diskurz-štváč prvního stupně“. Je to zkratka úplně stejný voják jako já. Žádný protimluv v tom ale nehledejte: nejsme přece děti a velmi dobře chápeme, že síla moderní filozofie netkví v sylogismech, ale v letecké podpoře. Právě proto Orkové děsí své děti slovem „dyzkurzmongr“.

Jak se na pravého filozofa sluší a patří, Bernard-Henri napsal nesrozumitelnou knihu ve starofrancouzštině. Jmenuje se *Les Feuilles Mortes*, což znamená cosi jako Mrtvé listoví, ale on sám to překládal trochu jinak – Mrtvé listy. Úderní diskurz-štváči jsou na znalost daného jazyka náležitě hrdí, jsou toho názoru, že jejich rodokmen sahá až ke starofrancouzským myslitelům, a vymýšlejí si pro sebe jména, která by na to poukazovala.

To je samozřejmě čistá komedie, ba travestie. Oni ale všechno berou smrtelně vážně (jejich elitní jednotka se jmenuje *Le Coq d'Esprit*, což znamená Kohout ducha) a na veřejnosti si neustále vyměňují nesrozumitelné akcentovaně ráčkované fráze. Já ale dobře vím, že Bernard-Henri uměl starofrancouzsky jen pár vět, a dokonce i písně poslouchal s překladem v ruce. Proto je vcelku jasné, že tu knihu za něj napsal kreativní dodělatel s nainstalovaným francouzským modulem.

To známe, jak se sepisují takovýchle traktáty ve starofrancouzštině: vezme se nějaký nejasný starobylý citát, uloží se do manitou, pak prsty pár sekund bloudí v menu a je to – kostičky slov na sebe můžete naskládat až do stropu. Jiní naváděči úderného letectva se ovšem neobtěžují ani tím, takže Bernard-Henri byl spolehlivý profesionál a nebýt toho jeho ponurého koníčku, obrazková encyklopedie by mu věnovala podstatně víc místa.

Mnozí ho dodnes považují za nezištného rytíře ducha a pravdy. Takový ale nebyl – a já ho za to neodsuzuju.

Život je příliš krátký a sladkých kapek medu na naší pouti není zase tolik. Normální intelektuál, který se projevuje na veřejnosti, má za pohodlnější lhát takříkajíc podél siločar diskurzu, jež vždy začínají a končí kdesi v horní hemisféře Big Byzu. Tu a tam si dopřeje kohoutí křik svobodného ducha, ovšem jen v bezpečném pásmu a obvykle ve starofrancouzštině, aby si to náhodou s někým nerozházel. Samozřejmě trvale prañruje totalitní orkský režim. A to je všechno.

Jakékoli jiné chování postrádá racionální ekonomickou motivaci. V církevní angličtině se tomu říká *smart free speech*, což je umění, které ovládají všichni účastníci světové exhibice ducha.

Není to ale tak jednoduché, jak se na první pohled může zdát. Tady nestačí jen patřičná vnitřní poddajnost, nezbytné je taky vědět, jakými zákruty se tyto siločáry ve skutečnosti ubírají, což takový Ork nikdy nepochopí. Ty siločáry mají navíc ve zvyku plavně svůj průběh a polohu měnit, takže pracovat s nimi je nervák stejně riskantní jako práce burzovního makléře.

Kreativní dodělatör ostatně soudí, že slovo *smart*, tedy manzaný, je odvozeno od prastarého symbolu dolaru (tak se kdysi nazýval manitou) a zkráceného názvu pro trh – „mart“. Což je dost dobře možné. Ovládnání *smart free speech* samo o sobě je jen dost mizerně placená nacvičená dovednost, protože nabídka značně převyšuje poptávku.

Hlavně si ale nemyslete, že se na ty mládence dívám skrz prsty – sám v zásadě nejsem o nic lepší. Jako komerční vizuální umělec jsem bezesporu jen zbabělý konformista a takovýto stav věcí mi dokonale vyhovuje. Zato pilot jsem odvážný a zkušený, o tom není sporu. Navíc jsem taky vynalézavý a žhavý milenec, i když ta, na niž se má láska soustřeďuje, to jen sotva dokáže opravdu ocenit. Ale o tom později.

Tak tedy, vše začalo tím, že jsme s Bernardem-Henrim dostali za úkol natočit pro účely zpravodajských šotů formální důvod

pro válku číslo 221 – takzvaný *casus belly* (obrazovkové slovníky tvrdí, že tento církevněanglický výraz pochází ze starobylého idiomu „natrhnout [nepříteli] prdel“). Natočit ve skutečnosti znamená „zorganizovat“. Já i Bernard-Henri tohle chápeme bez dlouhých výkladů, protože jsme spolu zahajovali už dvě války – číslo 220 a 218. Dvě stě devatenáctou dostala na starost naše tvůrčí konkurence.

Sestrojit takový *casus belly* je úkol tajný, choulostivý a velice komplikovaný a svěřuje se jedině špičkovým odborníkům – tedy nám.

Za nejpřesvědčivější a naprosto neoddiskutovatelný důvod k válce, který přesvědčí absolutně všechny kritiky, komentátory i analytiky, je v dnešní vizuální kultuře stejně jako před staletími považována tzv. *damsel in distress*. Znovu se omlouvám za církevní angličtinu, ale jinak se to říct nedá. Navíc velmi oceňuji zvukomalbu těchto děsivých slov, jakoby pročpělých střelným prachem.

Damsel in distress není jen dáma v nesnázích, jak se tento výraz překládá. Dejme tomu, že zmíněná orkská dáma spí někde v seně a pronásleduje ji ošklivá noční můra, z níž se celá třese a potí – z tohoto důvodu jistě bombardovat nezačnete. Když se orkská dáma vyválí v hovnech, dostane od své báby vycinkáno, sedí v louži a bulí, tak to valný smysl taky nemá, i když své nesnáze může brát naprosto upřímně. Ne – *damsel in distress* předpokládá na jedné straně její ohrožovanou čistotu a na straně druhé těžce vyzbrojené zlo, jež se jí vznáší přímo nad hlavou.

Vygenerovat podobný obrázek s libovolným rozlišením je pro naše someliéry práce na pět minut. Takovými věcmi se však CI-NEWS Inc. zabývá jen pro účely zábavního bloku: To, co se dostává do zpravodajských šotů, se naopak musí fyzicky odehrát, a stát se tak součástí Vesmírného světla. „Thou shalt keep thy newsreel wholesome“ – nechat jsou zprávy tvé čisté, pravil Manitou. Nebo nepravil, ale nám to tak bylo řečeno.

Právě z náboženských důvodů se zpravodajské šoty natáčejí na chrámový celuloidový film. Fotony se otiskují do světlocitlivé emulze, již kněží Domu Manitouova vyrábějí podle sta-

robilých receptů přesně tak jako před staletími (s posvátnou úctou se respektuje dokonce i šířka filmového pásu).

Film navíc musí být hořlavý, protože v Písmech se uvádí „plane jako krev Manitouova“. Proč je nutné uchovat živý otisk světla, se vysvětluje v základech Mysteria, ale na to, abych si to pamatoval, jsem už příliš odrostl školním lavicím, a taky se nehodlám přehrabovat ve věroučných záležitostech. Podstatné je jedno: kazeta s filmem zabírá v mé Hennelore neuvěřitelně mnoho místa. Nebýt kazety, raket a kanonů, zbylé technologie by se vešly do krabičky velikosti dilda. Jenže co se dá dělat, když si to takhle přeje Manitou?

Když už mluvíme o zprávách, je třeba podotknout, že zobrazování událostí falšovat nesmíme. Jak ale soudí teologové, Manitou nemá nic proti tomu, abychom vzniku těchto událostí tak trochu napomohli. Samo sebou jen úplně nepatrně, a správnou míru oné nepatrnosti cítí jen skuteční profesionálové. Takoví jako já a Bernard-Henri. My nefalšujeme realitu, ale můžeme jí napomoci jakýmsi císařským řezem, který obnaží vše, čím je obtěžkaná, a to na správném místě a ve správný čas.

Na vhodný okamžik jsme museli čekat několik dní. Pak nám informátor ve svitě urkaganově sdělil, že Rwan Durex, na jehož rukou už ulpěla krev orkských povstalců (oddíl televizních kamer stihl zabránit rozsáhlejšímu masakru raketovým úderem, ale pár obětí kagan přece jen na svědomí má), se severní trasou vrací do Slávy (tak se jmenuje orkská metropole).

Proto jsme s Bernardem-Henrim okamžitě odstartovali. To znamená, že k cíli se vydala má Hennelore, vybavená filmem a střelivem. S ní odlétlo i mé vědomí, zatímco tělo zůstalo doma, otáčelo hlavou v bojových brýlích a manipulovalo pákami. Zato Bernarda-Henriho do Orklandu dopravili fyzicky, taková už je jeho práce. Je v tom samozřejmě kus rizika, ale když je na dohled má Hennelore, není zase až tak velké.

Plošina Bernarda-Henriho vysadila u silnice pár kilometrů od Slávy a rychle zase vzlétla do mraků, aby si zbytečně nevybíjela baterie na dokonalé maskování.

Naše mise začala.

Bernard-Henri mi nařídil, abych – zatím co on se bude modlit – obhlédl terén a našel vhodné objekty. No vida, tak on se bude modlit... Ve skutečnosti do sebe ten satyr jako vždy před bojovým natáčením cpal nějaká svinstva. I vrchní someliéři však nad tím rádi přimhouří oko, protože Bernard-Henri pak před kamerou vypadá mnohem lépe.

Což je v práci obrazkovového diskurz-štváče ze všeho nejdůležitější. Rozmáchlá gesta, samozřejmý postoj, klidný, rozvázný hlas a k tomu sebejistá slova. Hlavně žádné škrábání na hlavě či ruce v kapsách. Žijeme přece ve vizuální společnosti a smyslový obsah slov pronášených z obrazovky tvoří jen patnáctinu sdělení. Vše ostatní sděluje obraz.

Prášky Bernarda-Henriho začnou naplno působit asi za půldruhé hodiny – a přesně tou dobou by se na silnici měla objevit i kaganova kolona. Času jsme tedy měli dost, ale zbuřdarma ho ztrácet by nebylo dobré.

Nabral jsem výšku.

Podívaná dolů byla dosti depresivní. Přesněji řečeno na jedné straně silnice se dala zahlédnout krajina docela malebná, pokud se v souvislosti s Orklandem dá takového slova vůbec užít: viděl jsem tam banánové a konopné plantáže, úzkou říčku a pár páchnoucích orkských vesnic. Po druhé straně se táhly chmurné orklandské džungle. Chmurné přitom nejsou samy o sobě, spíš to, co je za nimi. Po několika stech metrech stromy řídnou a za nimi se prostírá obrovský močál, který zároveň slouží jako hřbitov.

Orkové mu říkají Močál paměti a všichni ze Slávy tam pohřbívají své zesnulé. Z výšky to vypadá jako smutné šedozelené jezero, k němuž se ze všech stran stékají tenké nitky potůčků a říček. Téměř celá hladina je poseta takovými žlutými, šedivými a tmavými krupičkami, z výšky připomínajícími pihy. To jsou plovoucí orkské rakve, takzvané „sputniky“ – okrouhlé loďky se slaměnou stříškou, z níž k nebi trčí čtyři tyče. Orkové věří, že jejich duše na těchto kocábkách odlétají rovnou do vesmíru k Manitouovi. No – nevím nevím...

Les podél bažiny Orkové vysadili úmyslně (inu ano, i takové věci se stávají – myslím Orka, sázejícího stromek). Udělali to proto, aby páchnoucí modrozelenou břečku spolehlivě oddělili od silnice i svých zahrad. Když tudy projíždí kagan, tak vždy s ochrankou, protože by se tu dala velmi snadno připravit léčka. Jinak je to ale liduprázdné místo, protože Orkové se svých umrlců bojí. Někdo jim vtloukl do hlavy, že každá další generace tu předchozí určitě zradí, a jejich strach z předků připomíná kolektivní neurózu. Ten dojem ještě umocňují krokodýlové, kteří v močále žijí, přestože ti na břeh nikdy nevylezou a vystačí si s těmi sputniky.

Za starých časů tu žili takzvaní „mudrci“, kteří se blízkostí místu smrti snažili zdůraznit jakýsi svůj záhrobní status. Orkové z města sem chodili, aby si nechali věštit z *Knihy Orkasmů*, protože věřili, že je to způsob, jak položit otázku samotnému Manitouovi (a tady nežertuju – Orkové skutečně mají takovou knihu, i když ji nejspíš napsali naši someliéři). Za orkského císaře Prosera Liquida svobodné mudrce zrušili a všichni věštcí byli podřízeni generálnímu štábu. Od té doby do hřbitovního lesa chodí jen omladina, hlavně páry, které se nemají kam uchýlit. Umrlců a krokodýlů se samozřejmě taky bojí, jenže láska je silnější než smrt. Kdybych byl filozof jako Bernard-Henri, rozhodně bych ten tajný svátek života, vzkvétající v těchto mrtvých končinách, oslavil starofrancouzskými verši.

Vhodné exteriéry bych asi našel u některé okolní vesnice, kde bloudí orkské holčiny útlého věku, pasoucí dobytek. Dalo se ale také letět po okraji lesního masivu. Vybral jsem si to druhé a během pár minut jsem narazil přesně na to, co jsem potřeboval. Byl to mládeneček s dívenkou, zřejmě vrstevníci, tak šestnáctiletí nebo jen o něco málo starší. Ten věk určuji s takovou jistotou proto, že u Orků je to *consent age*, a kdyby jeden z nich byl mladší, jen sotva by si dovolili ukázat se na veřejnosti spolu. Orkské úřady s tupou vervou napodobují náš mechanismus sexuálních represí a rádi by převzali i náš věk souhlasu, kdyby jim naši poradci něco takového povolili. Zřejmě si myslí, že právě

tudy vede cesta k technotronní společnosti. Ostatně jiná pro ně tak jako tak neexistuje.

Párek s sebou nesl udičky a hned bylo jasno – „rybaření“ nahrazuje mladé dvojici poslední řadu v kině.

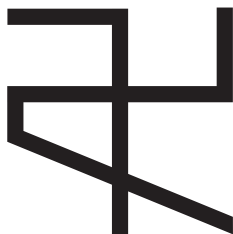
Zvětšil jsem si oba, jak to šlo nejvíc, a chvíli si prohlížel jejich tváře. Mladíček byl docela obyčejný orkský kluk – sympatický, s hodně světlými vlasy a obočím. Takhle vypadají všichni, dokud nezačnou pít svoboděnku a píchat si durian. Zato *damsel* byla zcela ideální.

V záběru byla prostě senzační. Zaprvé nevypadala jako dítě, což bylo dobře, jelikož mladinké dívky jsme neustále ukazovali někdy před dvěma válkami, takže diváka už unavovaly. Z druhé byla velmi hezká – myslím samozřejmě na biologickou ženu. Byl jsem si jist, že Bernardovi-Henrimu se okamžitě začne takovou kobylku zachraňovat před trampotami.

Pohlédl jsem na manitou. Kagan byl zatím daleko, a já tak měl času dost. Jen sotva by ale mělo smysl hledat nějaký jiný materiál. Stručně jsem Bernarda-Henriho zpravil o svém objevu a odeslal dívčí čumáček na jeho manitou; on se na ni okamžitě chytil, což jsem vyrozuměl z jeho dechu. Zapnul jsem tedy maximální maskování, opatrně párek obloukem oblétl, zařadil se za ně a následoval je, přičemž jsem se zaposlouchával do jejich brebentění.

Zabočili do lesa a brzy objevili jednu z říček, vtékajících do močálu. Tam okamžitě začali... chytat ryby. Ten mládenec byl zřejmě sportovní rybář a viditelně se snažil všechna další pomyšlení potlačit. Dívka se brzy začala beznadějně nudit a já taky, jenže kluk chytal a chytal. A ryby mu braly.

Když do příjezdu kaganovy kolony zbývala asi půlhodina, začal být vývoj situace o něco zajímavější. Mně už ale želbohu nezbývalo než zasáhnout.

Grym zíral na černou kouli Byzantia, visící na obloze.

Když člověk naklonil hlavu ke straně a přimhouřil oči, mohl si představit, že je to hnízdo obrovského ptáka, který si ho postavil na sousedním stromě. A když jste ty oči přimhouřili ještě víc, mohli jsme si místo koule představit míč nějakých titánských fotbalistů, který sem přilétá z šerého dávnověku, kdy palmy ještě neexistovaly, mnoho dní v roce sněžilo a po nedotčené bílé sněhové pláni dusali huňatí mamuti...

Grym pohlédl na Chloe.

Měl bych na to jít hned, pomyslel si, Pak už bude pozdě... Ale jak to udělat? Že by vstal, přistoupil k ní a objal ji? Jenže co když ji zničehonic napadne se zeptat: Co tak najednou? Proč zrovna teď a ne dřív? Udice zatracený...

Chloe si podle všech známek přála totéž co on. Před schůzkou se nenamalovala, což podle nepsaného rituálu mládí signalizovalo očekávání rozhodného postupu partnera, při němž by make-up mohl utrpět.

A udělala dobře, že se nenamalovala.

Její oválný obličej s komicky odstávajícíma ušima, růžovými tvářinkami a pletí hladkou jako kůže pěchotního bubnu, se mu bez líčení líbil mnohem víc. Chloe taky moc příjemně voněla, což u Orků není zrovna časté – nejspíš si šaty na noc prokládala vonnými bylinkami. Anebo si kupovala letos módní parfém Ancient Serpent, však taky její rodina nebyla z nejchudších.

Oblékala se rovněž stylově: na sobě měla nové školní šaty, jež zdůrazňovaly, že je to ještě dítě, ale jako by zároveň volaly po tom, aby se s dětstvím rozloučila. Přes šaty si oblékla vestičku s portréty Nicolase-Oliviera Lawrence von Triera ve filmových

rolích z různých let jeho kariéry. Takové vesty s nápisem „Two cultures – one world“ se vyráběly ve Žluté zóně a stály nejméně sto manitou. V Grymově rodině se za takové hloupůstky tolik peněz nevyhazovalo. Přes rameno měla Chloe malou kabelku z dobrmaní kůže, taky ne právě nejlevnější.

„Nespi, už ti zase bere.“

Grym zasekl, vytáhl rybu, sejmul ji z háčku a hodil Chloe. Dívka ji obratně chytila a lehce rybí hlavou udeřila o kámen. Pak ještě, uchichtla se, a ještě jednou...

Grym to nevydržel, přistoupil k ní a třepotající se rybu jí sebral. Jedinou ranou o kámen ji omráčil, hodil ji na zem a vrátil se ke svým udicím.

Hádat se s ní nechtěl, ve srovnání s jinými orkskými děvčaty byla Chloe fajn. Nikdy třeba netrápila moskyty, než je dlaní rozplácla.

„Co se vztekáš?“ zeptala se ho Chloe a hodila rybu do igelitového pytlíku, kde už se mořily další dvě. „Nudím se tu. Že jsem se sem vůbec vlekla!“

V Grymovi se všechno sevřelo.

A je konec, pomyslel si, co když už to nepůjde...?

„Když se nudíš, tak bysme si mohli popovídat,“ navrhl jí.

Naštěstí měl čím zaměstnat ruce, zrovna potřeboval navléct na háček další žízalu.

„Tak jo,“ povzdechla si Chloe a objala si rukama kolena.

Grym znovu nahodil, přikročil k Chloe a posadil se vedle ní – ovšem tak, aby se jí bezděky nedotkl.

„Už máš napsaný sloh?“ zeptal se jí.

Přikývla:

„Opsanej. A co ty?“

„Já ne,“ odpověděl jí. „Ani jsem nezačal.“

„Tak to jsi v háji...“ konstatovala Chloe.

„Proč?“ pokrčil rameny Grym. „Za den to budu mít. Obšlehnu to ze *Svobodné encyklopedie*.“

„Ty se taky pořád jen vytahuješ tou svou encyklopedií,“ podotkla Chloe. „Pokaždý to zaonačíš tak, aby ses o ní moh zmínit. A co když se já začnu vychloubat, že táta má motorku?“

Grym zrudl, protože zasáhla do černého.

„Jsi husa,“ řekl. „Kvůli tomu o encyklopedii rozhodně nemlu-
vím. Jedině proto, že ledacos se nenajde ani tam.“

„A co třeba?“

„Třeba proč se jména pro všechny orkské dynastie vybírají na-
hoře. Jako třeba Rwan. A Vízit a Durex taky nejsou naše, no ne-
mám pravdu?“

„To nejsou,“ přikývla Chloe.

„Vždycky berou něco hodně starého, aby tomu lidi nerozu-
měli. Třeba jsou urážlivý, jenže my to netušíme. A uniformy pro
vojáky taky vymýšlej sami a nám už sem pak těsně před válkou
pošlou jen stříh. O tomhle všem není v encyklopedii ani slovo.
Nebo co se říkalo na trhu: že Rwanové celou naši státní po-
kladnu uložili u lidí – jinak by lidi pro nás netiskli manitou.“

Chloe Grymovi uštedřila lehký pohlavek.

„Hele, to si radši nech pro sebe,“ řekla mu. „Nebo tě společně
s netrpákama uvařej ve sračkách. Ty hrdino ze Žlutý zóny!“

Při tom pohlavku se k němu přisunula tak, že ucítil její bok.
Bylo to moc příjemné, ale on se neznámo proč odtáhl. Chloe si
povzddechla.

„Hele, něco ti ukážu,“ řekl Grym, sáhl do kapsy a vytáhl odtud
pětimanitouovku.

Pak ji obratně složil tak, že se holografický velikán v zubaté
koruně, držící na ramenou Byzantium, změnil v odporného tr-
paslíka, jemuž nohy rostly z podpaždí.

„Už mě s tou svou politikou nebavíš,“ konstatovala Chloe.
„A zase ti něco bere...“

Grym bankovku schoval, přiskočil k udicím, šikovně rybu vy-
táhl a opět ji hodil Chloe. Ta ji tentokrát omráčila jedinou ranou.

„To je už čtvrtá,“ poznamenala, když rybu ukládala do igeli-
tového pytlíku s vodou. „Neměli bychom radši jít, než nás seže-
rou krokodýli?“

Grym stoicky přikývl.

„Tak já se trochu namaluju,“ řekla Chloe a pohlédla na něj
s neskrývaným posměchem.

Grym uhnul očima.

Chloe zavázala sáček s rybami na spolehlivý dvojitý uzel, otevřela svou psí kabelku a začala se krášlit.

Grym už balil udice a pokukoval po ní. Kdyby neměl v duši takovou tíseň, asi by se rozesmál: přesně věděl, co a v jakém sledu se bude odehrávat, protože to viděl při předchozím, rovněž neúspěšném rybaření.

Chloe z kabelky vytáhla uhlově černou tužku a nakreslila si na čelo tři klikyháky, připomínající stařecké vrásky – takzvané „čáry moudrosti“. Orkské dívky věřily, že takhle začnou vypadat chytře, o čemž ovšem Grym dost pochyboval. Pak v prstech sevřela tužku s bílou hlinkou. Sytě si nabílila své zardělé tváře, hlinku uložila, vytáhla tvářenku a na bílý povrch vyvedla dvě kulaté nachové skvrny, které měly znázorňovat mladistvý ruměnc.

Na závěr celé procedury si opatrně nasadila masivní černé obroučky beze skel obtočené na dvou místech nití – inu, poslední výkřik zdejší dívčí módy.

Podle Grymova názoru v ní však i po všech těchto krocích zůstávalo cosi přitažlivého – i přesto, že teď Chloe připomínala hrdinku orkské bajky sviňku Chrochtu, která se vyválela v blátě a v seně, aby před Velkoobžerstvím vypadala jako velká krysa, a unikla tak svému osudu. Mravní ponaučení této bajky je prosté: všechny ostatní sviňky snědli beze slova, kdežto když jedli Chrochtu, vesele u toho žertovali.

Chloe schovala kosmetické propriety a zpod hustých ryšavých řas k němu vyslala svůdný pohled.

„Můžeme jít,“ řekla.

Jenže Grym – možná proto, že teď se mu líbila mnohem míň – se konečně odhodlal.

Přikročil k Chloe, rezolutně ji objal a políbil – nejdřív na tvář a pak na horní ret.

„Co šlíš...? No co to... Jé. Nech si toho, blbečku, když už jsem namalovaná... No tak, myslím to vážně...“

Grym ale nepovolil a po několika minutách soustředěného supění Chloe ležela na zádech, kdežto vítězný Grym se ocitl

nahoře a v praxi konal všechno, co si dřív dovolil jen v nejdůležitějších představách.

Chloe ho nikterak nepobízela, ale ani neprotestovala – dívala se stranou, šklebila se a pohrdavě vzdychala, jako by jí tohle všechno už dlouhá léta nebavilo. Grym si nepočínal zrovna obratně, protože neměl skoro žádné zkušenosti, ale všechny potřebné knoflíky se nakonec rozepnuly, šatstvo z ní spadlo a on pochopil, že teď se to všechno opravdu stane.

Vlastně se to už zrovna začalo dít, ale Chloe ho najednou prudce pleskla po zádech a šeptla:

„Podívej,“ kývla kamsi stranou.

Grym tím směrem pohlédl.

Nezaznamenal nic zvláštního, ale podle toho, jak se Chloino tělo napjalo, pochopil, že dívka nežertuje.

A pak to uviděl taky.

Vzduch nad paloukem se podivně chvěl. Vznikla v něm roztřesená nejasná skvrna. Netřásla se přitom ona sama, ale stromy za ní, asi jako když se díváte v parném dni skrze vlny horkého vzduchu. Nejdřív byla ta skvrna skoro neznatelná, ale čím déle ji Grym napjatě sledoval, tím zvláštnější se zdály stromy uvnitř – jako by to nebyly opravdové kmeny s větvemi, ale jejich odraz v křivém zrcadle.

„Vidíš to?“ šeptla Chloe.

„Jo.“

„Co to je?“

„Hned to zjistím,“ odpověděl.

Dál dívku tiskl tak, aby mu neunikla, ale jednou rukou uchopil hroudu hlíny a mrštil ji do roztřeseného kruhu.

A to raději neměl dělat.

Hlína kruhem neprolétla, sesypala se na zem. Náraz na skvrnu byl docela slabý, ale ta se vzápětí naprosto neuvěřitelně proměnila.

Ve zlomku vteřiny se směrem ke středu smrškla a zmizela. A na místě, kde právě byla, vyvstala Smrt.

Že je to ona, Grym pochopil okamžitě – jako by mu ji už někdo ukazoval a vysvětloval mu, jaké bude jejich poslední setkání. Poznal ji a skoro se nepolekal.

Smrt byla matově černá a připomínala dlouhý nízký motocykl – bez kol, ale se spoustou reflektorů, asymetricky rozmístěných na přídi. Některé byly průzračné, jiné bílé jako oči slepce. Na té motorce neseděl žádný jezdec, což se ovšem v případě smrti jevílo zcela normální. Smrt měla krátká černá křídla, trčící šikmo do stran, a její nesouměrný povrch se skládal ze spousty plavně se pohupujících plošek; jako by to byly jakési neustále otvírané a zase přivírané ventily.

Smrt měla dokonce i tetování, rudé uprostřed lomené šípy, které se sbíhaly ke špičaté přídi. Pod nimi byly drobné symboly, označující dosažená vítězství – malé i větší lidské postavičky a jakási čísla, mimochodem úctyhodně vysoká. Hned za těmi čísly bylo vidět začazené výstupky, z nichž trčely krátké hlavně kanonů. Smrt taky bzučela, ale jen velice tiše. Kdyby se Grym napjatě nezaposlouchal, tak by si toho ani nevšiml.

„To je kamera,“ vydechla Chloe a Grymovi došlo, že má pravdu.

Což ovšem rozhodně neznamenal, že by se mýlil, pokud šlo o tu smrt.

„Netřes se tak,“ zašeptala Chloe. „Kdyby nás to chtělo zabít, tak už nás to zabilo. Něco to po nás chce. Víš co, vstanem, ale hlavně pomalu... A zvedni ruce vzhůru.“

Grym se s jasnou snahou nečinit prudké pohyby zvedl a okamžitě pochopil, v jak nepříjemné situaci se ocitl. Chloe to měla mnohem jednodušší, ta si jen urovnala šaty, kdežto on stál zrudlý studem s kalhotami až někde u kotníků a zíral na bělma černého motocyklu, vznášejícího se ve vzduchu před ním.

Náhle se z vnějších reproduktorů kamery ozvala hlasitá hudba.

Byla zvláštní, každopádně ne orkská – taková děsivě pronikavá, poukazující na dávné časy, zapomenutou slávu a smrt. Hrála asi minutu, určitě ne míň, a ke konci té melodie Grym v hrudi pocítil tolik odvahy, že se sehnul, natáhl si kalhoty a zapnul je na knoflík.

Hudba ztichla a kamera se ve vzduchu lehce zhoupala, jako by naznačovala, kam oba mají jít. Grym se nerozhodně vydal tím

směrem a kamera okamžitě znovu houpla bílým nosem, docela jako člověk vyjadřující souhlas.

Grym učinil krok, pak ještě jeden a kamera se sunula společně s ním.

„Chce, abysme vyšli na silnici,“ dovtípila se Chloe.

„Jasně,“ odpověděl Grym. „A co kdybysme zdrhli do lesa? Tam by nás to těžko dohonilo...“

Bylo to k neuvěření, ale kamera jako by jeho slova uslyšela: otočila se k lesu, oddělujícímu palouk od silnice, a Grym spatřil její složitě zvlněné tělo z profilu. Na jednom ze stabilizátorů zahlédl žlutý emblém Byzantia – zrcadlově uspořádané dvojitě B, připomínající svisele přeškrtnutou osmičku.

Pak se ozval hlasitý třesk. Kamera se zahalila do dýmu a k lesu se hnaly jakési velmi rychlé rudé nitě, zanechávající za sebou kouřovou stopu. Tam, kde se ty nitky srážely s kmeny stromů, se rozlétaly žluté chomáče dřevěných třísek a vysoké staré stromy se jako přetáté svíce kácely do všech stran.

Poté kamera střílet přestala, otočila se ke Grymovi s Chloe a několikrát pohnula přídí ze strany na stranu, úplně jako člověk, odmítavě kroutící hlavou. Když znehybněla, z lesa byl stále ještě slyšet praskot padajících stromů.

„Takhle by nás to dohonilo,“ řekla Chloe. „Už to chápeš?“

„Chápu,“ odpověděl Grym, aniž sám tušil, komu vlastně, zda kameře, nebo Chloe.

K silnici teď vedl dýmající průsek, takže vybrat si tu správnou trasu nebylo nikterak obtížné. Kamera je pustila před sebe a vyplula za nimi.

Když Grym s Chloe vyšli na silnici, zůstali stát.

„A co teď?“ zeptal se neurčitě Grym.

„Hned nám to vysvětlí,“ pochopila Chloe.

Grym se otočil ke kameře.

Ta se chovala zvláště: S bělmy stále upřenými na ně vzlétla o něco výš a stranou, směrem ke slunci – a najednou zmizela. Grym si uvědomil, že už zase zapnula maskování. Najednou ne-

bylo vůbec jasné, kde je, protože tentokrát žádné chvění vzduchu nezaznamenali.

Grym několik vteřin utkvěle zkoumal nebe.

„Že by odletěla?“ zauvažoval nahlas.

Odpověď žádná.

Grym se otočil a zjistil, že Chloe leží na vozovce, stočená do úhledného klubíčka. Vypadala, jako když bezstarostně spí a z ruky jí trčela jakási zelená šipka. Grym se k ní chtěl sklonit, ale pak uslyšel tiché cvaknutí a pocítil, jak ho cosi bodlo. V tu chvíli spatřil, že mu úplně stejná zelená šipka vězí v prsou. Vytrhl ji ven – ten krátký plastový šíp měl místo hrotu malou ohebnou jehličku, tak tenkou, že mu ani netekla krev.

To nic není, pomyslel si.

Jenže vzápětí se mu strašně zachtělo posadit se na silnici: tomu přání jednoduše nedokázal vzdorovat. Jakmile se posadil, bylo mu rázem jasné, že si musí lehnout, což taky hned udělal.

Chloe ležela vedle něj: viděl její šaty, rameno a část obličeje. Oči měla otevřené, ale dívala se někam stranou.

Grym nechápal, co se to děje. Měl pocit, že stačí, aby se trochu soustředil, a dokáže zase vstát. Potřeboval ale, aby mu někdo pomohl, trochu ho postrčil, aby ta zcepenělost zase ustoupila. Jenže pomoc žádná.

Vypadalo to, že slunce se na nebi o kus posunulo. Grym ucítil ještě jedno bodnutí, tentokrát do nohy – a strnulost okamžitě pominula. Ohlédl se a zjistil, že Chloe rovněž ožila.

Už skoro vstala, ale najednou jí kdosi zasadil takovou ránu do zad, že opět skončila v prachu silnice. Gryma napadlo, že slunce se asi schovalo za mraky. Podíval se nahoru.

Polovinu výhledu mu zakrývali sklánějící se jezdci. Za jejich zády stála celá kavalkáda, která musela kvůli Chloe a Grymovi zastavit.

V té koloně zřejmě jel někdo velice důležitý. Ochráňovali ho jízdní handžuberserkové z posádkové jednotky města Sláva – bohatýři s šedivými plnovousy, s uprášenými dredovými paru-

kami a s krátkými kostěnými čibuky v zubech. Na sobě měli maskovací uniformy a černé pancíře a jejich hlavní zbraní byla těžká kopí. Jeden z jezdců právě šťouchal obráceným koncem kopí Chloe do zad a nyní se chystal je obrátit a bodnout. Grym strnul hrůzou, protože věděl, že berserkové zabíjejí bez rozmýšlení.

Najednou se ale ozval úsečný povel a berserk nechal kopí klesnout. Jezdecký šik se rozestoupil na obě strany silnice.

„Vstát!“

Grym a Chloe se pracně zvedli na nohy.

Před nimi stál černý motorenwagen – černý dlouhý kabriolet, jeden z nejdražších. Takový mohl mít jen hodně důležitý bachař. Neseděli v něm ale globální mukrové, nýbrž chmurní pravobránci v černých pláštích. Opodál stál další motorenwagen, také černý, ještě nižší a ještě luxusnější. A za tím vším se tyčila rudá nosítka, zdobená zlatými spastikami a zázračnou sochou Manitouovou, ukrytou za záclonkami. Nosítka nesli zpocení síláci v sametových krátkých kalhotách, po čtveřicích u každé ručce.

Střecha druhého motorwagenu se najednou neslyšně otevřela, složila se a zmizela v prostoru za zadními sedadly. Ke dveřím hbitě přiskočil snaživě hopsající dvorní tajemník, eunuch, vyšňořený do trikotu s erbem a kohoutí masky.

V motorwagenu seděl...

Grym nemohl uvěřit vlastním očím.

Byl to Rwan Durex, urkský kagan a vladař, velký vítěz sedmi válek. Po jeho levém boku se rozvaloval jeho oblíbený klučina, opatlaný od sladkostí. Vpravo se pak třpytila zlatými řetězy ověšená gumová žena, přesně ta, co se vyrábějí v Big Byzu. Na ženy si kagan nepotrpěl a všichni to věděli. Byl to jen takový symbol tolerance a smyslu pro mezikulturní dialog.

Zasmušilá tvář vladaře se šikmo zastřiženými licousy a šedými váčky pod očima nevěstila nic dobrého. Zvedl ruce, zívln a protáhl tělo, upjaté do černého atlasového obleku.

„Co to má znamenat?“

Tajemník se naklonil tak, aby se kohoutí zobák ocitl co nejbliž k uchu jeho pána, cosi tiše zamumlal a přitom ukazoval na Gryma a Chloe.

Vrásky v obličejí Rwana Durexe se vyhladily, a kagan se dokonce pousmál:

„Přímo na silnici?“ zeptal se.

Rwan Durex na Gryma upřel zamyšleně hodnotící pohled – skoro jako by se rozmýšlel, zda ho nepřijmout jako páže. Grym si povšiml, že se stejným zájmem na něj hleděl i kaganův malý milostníček. Durex pohlédl na Chloe a pak zpátky na Gryma a zřejmě si to všechno rozmyslel.

„Pryč s nimi,“ mávl rukou.

A vtom se stalo něco nečekaného.

„J'accuse!“ zaduněl nad silnicí pánovitý hlas.

I když byl Grym vším, co se tu odehrávalo, hodně vyděšený, teď se vylekal ještě víc. V přítomnosti kaganově si nikdo netroufal promluvit takovýmto hlasem.

Nikdo – kromě diskurz-štváčů.

Tohle svištivé zvolání, připomínající prásknutí bičem, znal na Urkajině každý. Strašily se jím i děti, protože hned po něm přicházela smrt. „J'accuse“ znamená „obviňuji“, ovšem ne v církevní angličtině, ale v jazyce jakéhosi starobylého rodu, od nějž diskurz-štváci odvozovali svůj původ.

K Chloe se rychle blížil jakýsi muž, který se se vynořil bůhvíodkud; zřejmě se ke koloně přiblížil, když se oči všech soustředily na kagana.

Ten člověk byl vysoký a vyzařovala z něj vznešenost, i když oblečen byl prostě, ba chudě: na sobě měl jakousi řízu z pytlóviny, přepásanou provazem. Onu vznešenost mu propůjčovaly šedivé kučery, splývající až na ramena, a orlí nos. Takhle vždy vypadali rytíři a hrdinové.

Grym si neznámo proč vybavil starou minci se zlatým okrajem: bylo to jedno euro, které viděl v Muzeu předků a na němž byly vyraženy dva splývající obrysy lidské postavy s rozkročenýma nohama a roztaženýma rukama. V tom obrázku bylo to-

lik svobody a hrdé důstojnosti, že bylo hned jasné, že tuhle minci rozhodně nevyrazili Orkové, a dokonce ani Byzantinci. Popiska vedle mince vysvětlovala: „Tzv. vitruviánští souložníci, původně rytina Leonarda da Vinciho.“ I přes obžalobný text učinila mince na Gryma velký dojem. A zhruba stejný pocit měl teď z přicházejícího diskurz-štváče.

Ten byl zřejmě ze všeho, co se tu odehrávalo, taky hodně rozrušený: spodní čelist se sotva znatelně zachvívala, jako by překotně pronášel jakási kratičká slůvka, a oči se mu horečnatě leskly. V ruce držel berlu, nahoře ohnutou a omotanou koženým řemínkem. Když zvedl ruce, dala se volným rukávem zahlédnout neprůstřelná vesta, barevně sladěná s řízou. Takové nosili jedině lidé.

Kagan mlčel a posupně si vetřelce prohlížel – etiketa pravila, že odpovědět na podobnou troufalost by se pro něj rovnalo ztrátě cti.

Jako první se vzchopil kohoutí tajemník:

„Co jsi zač?“ vrhl se na pomoc panovníkovi. „Co děláš v zemi Urků, jakým právem a z jakého zmocnění křížíš cestu urkagani?“

Ten muž pokročil k Chloe a volnou rukou ji objal kolem ramen.

„Odvětim ti!“ zahřimal a pozvedl svou berlu. „Jsem filosof. Pokud ovšem nechápeš, co tohle slovo znamená, můžu pro tebe být pouhý pocestný, který však nezná lhostejnost. Pocestný, co nemá žádné zmocnění, jedině to, jímž ho obtěžkává jeho vlastní svědomí...“

Grym zaznamenal, že muž se nedívá ani na kohoutího sekretáře, ani na kagana, ale na úplně opačnou stranu – kamsi nad les. Pochopil, že někde tam se doposud vznáší kamera. Celý výjev tak začínal být přece jen o něco srozumitelnější.

„Přestože však nemám žádné zplnomocnění, přináším zprávy!“ zahřimal ten muž dobře posazeným hlasem. „Nebudou se vám líbit! Vaše smečka katanů a vrahounů tomuto dítěti neublíží a nepřiměje tyto modré oči k jedině slzičce!“

Gryma napadlo, že teď se rozhodně nemluví o něm, protože on měl oči šedožluté. Pak si uvědomil, že ten muž nenápadně pootáčí Chloe čelem k neviditelné kameře a zároveň ji posouvá kousek stranou, tak aby Grym zůstal za jeho zády. Prastarý orkský instinkt najednou Grymovi napověděl, že pokud chce přežít, nesmí před kamerou prchat, ale naopak za každou cenu dál zůstat v záběru. Popoběhl tedy kupředu a postavil se vedle Chloe. Diskurz-štváč si ho nevraživě změřil, ale udělat už nemohl nic. Jeho hlas dál zpěvně zvonil nad silnicí:

„Každý člověk se rodí svobodný, přesně takový, jak se líbilo Manitouovi! A já nemůžu a nebudu mlčet, když nějaký netvor, nějaký nenasytný živočich plný zloby, by chtěl černými koly své limuzíny, zaplacené slzami nesčetných vdov, rozdrtit nádherný svátek dětství. Nevím – ale na druhé straně by bylo velice zajímavé dovědět se, a to bez meškání – jak dlouho se ještě svobodný svět bude smířovat s tímto temným zhoubcem svobody a tvářit se, že nevidí nevinné slzy a tryskání krve, třísníci naši optiku?! Nic neospravedlní prznění bezbranné čistoty, žádné špunty ve lhostejných uších nezduší tep dětského srdíčka, předhozeného k rozsápání prasatům a psům! Dnes obviňuji orkského urkagana z toho, že je kat vlastního národa. Jak dlouho ještě ponecháme bez povšimnutí zvěrstva tohoto zvrátcence, masového vraha, potěše každého psychiatra a svrchovaně nebezpečného sadisty?! Dál už ale nechci mluvit o zrudě, která ve mně vyvolává jen hnus. Přeji si zachránit tuto... Tuto... Tyto děti, jimž jejich krutá země odepřela právo na dětství a mládí! Prohlašuji, že od této chvíle jsou pod ochranou Byzantia! A dostávají právo na vstup do Big Byzu!“

Ukázal na dalekou černou kouli na nebi a zároveň otočil hlavu doprava. Tam, kam se díval, byla jen uprášená křoviska při silnici. Grym pochopil, že kameře předvádí svůj ušlechtilý profil.

„Což se někdo může opovážit promlouvat podobným způsobem ke kaganovi?!“ zašeptal užasle kohoutí tajemník.

Neznámý k němu na okamžik obrátil svou tvář, zářící radostí až nepozemskou, a pak se zase zahleděl na kus nebe, který nezsvěcenému připadal zcela prázdný.

„Cožpak s ním někdo mluví, s tím tvým kaganem?“

Gryma se zmocnil pocit, že najednou se tu rozhostilo naprosté ticho.

Kagan dál jen chmurně mlčel a díval se přímo před sebe. To už ale kohoutí tajemník nevydržel:

„Taková hanba!“ vydechl, tasil z pochvy svou krátkou šavličku a vykročil k diskurz-štváči.

Ten klidně čekal s berlou stále pozdviženou a v jeho tváři hrál stále týž sebejistý úsměv člověka, který se nebojí pro svá slova třeba zemřít. Ale když si Grym zrovna řekl, že právě teď se to taky stane, z nebe se ozval praskot a už známé červené nitě přetály kohoutího tajemníka vejpůl.

Všichni na silnici nejdřív na okamžik znehybněli.

Už v následující vteřině se ale všechno dalo do pohybu.

Jako první se vrhla pryč Chloe, která se vytrhla z mužova objetí a uháněla ze všech sil.

Pak se vzpamatovali vojáci kolem Durexova motorenwagenu, vytáhli zbraně a vyrazili proti muži s berlou. Jakmile ale došli k tajemníkovi, ležícímu v krvavě rudé louži, také je dostaly dýmně červené paprsky; přestože se vojáci snažili postupovat rychle, kanony jejich útok bez problémů zastavovaly. Na silnici se zvedlo mračno prachu, za kterým bylo najednou kaganův motorenwagen sotva vidět a na zemi rostla hromada rozdrásaných těl... a jen šedovlasý muž se stále týmž úsměvem pozvedal svou berlu proti útočícím.

Grym pochopil, že tohle je ta pravá chvíle ze silnice zmizet. Nikdo si ho nevšiml, a tak se přehnal kolem berserků, snažících se zkrotit své splašené koně, a prchal dál do lesa. Utíkal několik minut, až zakopl o kořen a upadl. A když už se to stalo, zůstal radši ležet a pokoušel se dostat pod kontrolu své šíleně pulsující plíce.

Za ním bylo ještě chvíli slyšet výstřely. Pak ale všechno utichlo.

Asi půl hodiny počkal, pak se lesem vydal dál a nakonec se vrátil na silnici. Rozstřílenou kolonu zakrýval cíp lesa, takže mrtvolky z tohoto místa nebylo vidět.

„Chloe!“ zavolal.

Křičet nahlas se bál, ale pak to přece jen zkusil ještě jednou:

„Chloe!!“

„Tady jsem!“ uslyšel její odpověď.

A Grym spatřil dívčí postavičku, která se právě odlepila od kmene stromu; Chloe vyšla na silnici asi sto kroků od něj. Vyrazil jí naproti a před prudce zářícím sluncem přimhouřil oči.

Užuž otvíral ústa, že jí začne sdělovat své dojmy ze zažehnané noční můry, jenže se ukázalo, že ta noční můra zatím rozhodně nehodlala skončit.

Za Chloiny zády se mihl průzračný stín. Přímo ve vzduchu pak vznikl trojúhelníkový otvor, z něhož se vysunuly postupně se zužující schůdky. Z otvoru se vynořil diskurz-štváč v hnědé říze, sestoupil dolů, a než si ho Chloe stačila všimnout, shrábl ji do náruče a mrštil jí do černého trojúhelníku.

Grym se k němu vrhl, ale to už diskurz-štváč stoupal po schůdkách nahoru. Grym ho ještě stačil chytit za nohu, ale ztratil rovnováhu a skoro upadl.

Diskurz-štváč si pohlédl pod nohy.

Slunce ozářilo jeho vlnité vlasy, rozhozené po ramenou, a Grymovi se na okamžik zazdalo, že se na něj dívá jakýsi sluneční bůh, který na zem zrovna sestoupil z nebe. Jenže sluneční bůh vytrhl nohu z jeho prstů, zvedl ji... a sladce vonícím sandálem skopl mladíka do prachu.